

Finansudvalget
Christiansborg
1240 København K

Ministeren

Dato
18. november 2021

J nr. .

Finansudvalget har i brev af 5. november 2021 stillet mig følgende spørgsmål 23 FIU alm. del, som jeg hermed skal besvare. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Torsten Schack Pedersen (V) og Kim Valentin (V).

Spørgsmål 23

Vil ministeren redegøre for effekterne af de stigende energipriser på statens finanser og effekterne for virksomhedernes konkurrenceevne og økonomi samt husholdningernes disponible indkomster, og i forlængelse heraf oplyse, hvilke initiativer regeringen vil tage for at modvirke de negative konsekvenser af de stigende energipriser? Frist for dette spørgsmål er 2 dage før besvarelsen af FIU alm. del – samrådsspørgsmål C.

Svar

De høje priser på særligt el og gas skyldes et sammenfald af en lang række faktorer bl.a. en lav vandbeholdning i de norske vandreservoarer, og en mere vindstille periode end normalt. Samtidig har den globale genopretning efter COVID ledt til stigende efterspørgsel efter gas i industrien og transportsektoren, hvilket er med til at presse prisen op.

For spørgsmålene om effekterne på statens finanser og husholdningernes disponible indkomster har jeg indhentet bidrag fra Finansministeriet, som oplyser følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

Statens indtægter

De høje energipriser påvirker statens indtægter og udgifter gennem en lang række forskellige kanaler. Det vurderes ikke muligt at give et konsolideret skøn for, hvordan de høje energipriser samlet set påvirker statens finanser. Nedenfor er beskrevet, hvordan de høje energipriser bl.a. påvirker statens indtægter og udgifter. De høje energipriser øger husholdningernes udgifter til blandt andet elektricitet, gas, opvarmning samt brændstof. Det reducerer husholdningernes købekraft og vil herigennem dæmpe forbrugsudviklingen.

Tilsvarende påvirker højere energipriser virksomhedernes produktionsomkostninger og kan føre til, at virksomhederne vælter de stigende omkostninger over i salgspriserne, hvilket kan reducere efterspørgslen fra både ind- og udland. Relativt til andre lande kan dansk industri dog have en konkurrencefordel i at være mindre energitung og mere energieffektiv, jf. nedenfor, hvilket kan reducere det direkte

**Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet**

Holmens Kanal 20
1060 København K

T: +45 3392 2800
E: kefm@kefm.dk

www.kefm.dk

Side 1/6

gennemslag af de stigende energipriser på dansk økonomi. I udlandet dæmper høje energipriser også efterspørgslen generelt og dermed også efterspørgslen efter danske varer og tjenester, hvilket kan reducere eksporten. De høje energipriser vil dermed dæmpe aktiviteten i Danmark såvel som i resten af verden.

Stigningen i energipriserne vurderes pt. at være betinget af midlertidige forhold, hvilket vil begrænse gennemslaget i økonomien. Hvis energipriserne forbliver på et højt niveau i en længere periode eller stiger yderligere, må afdæmpningen imidlertid forventes at blive mere mærkbar.

Stigningen i energipriserne vil have direkte statsfinansielle konsekvenser via fx provenu fra energiafgifter, udgifter til støtte til vedvarende energi mv. Hertil kommer afledte virkninger på indtægter og udgifter af den generelle virkning på efterspørgslen i økonomien af stigende energipriser, *jf. ovenfor*. Et dæmpet privatforbrug vil således alt andet lige reducere provenuet fra forbrugsafgifter mv.

Statens udgifter

De stigende energipriser medfører, at statens udgifter til en række VE-støtteordninger særligt i 2022 forventes at være lavere end tidligere skønnet. Det skyldes, at støtten for en række ordninger er bundet op på el- eller gasprisen.

Tabel 1 viser de skønnede marginale ændringer i udgifter til VE-støtte på de udgiftskonti, hvor støtteudgifterne bl.a. afhænger af energipriserne. Skønnene er baseret på Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets seneste fremskrivning over udgifter til VE-støtte. Støtteudgifterne er påvirket af flere forhold, men ændringerne kan primært tilskrives de øgede energipriser. I 2022 ventes udgifterne til VE-støtte pt. at være cirka 2,7 mia. kr. lavere end forudsat ifm. FFL22. I de løbende fremskrivninger af dansk økonomi og vurderinger af de offentlige finanser vil der for en lang række udgifts- og indtægtsposter kunne opleves forskydninger, der både trækker i opadgående og nedadgående retning. Det er et sundt princip, at de udgiftspolitiske prioriteringer ikke afhænger af løbende udsving i særskilte udgifts- eller indtægtsposter. Denne tilgang muliggør langsigtede prioriteringer i udgiftspolitikken.

Det bemærkes, at da udgifterne afhænger af energipriserne er skønnene for VE-udgifter behæftet med betydelig usikkerhed, og der sker løbende betydelige ændringer i forventningerne til udgifterne.

Tabel 1

Marginale ændringer i udgifter til VE-støtte ift. FFL22 på FL-konti, der bl.a. afhænger af energiprisen

	2022	2023	2024	2025
Mio. kr. (2022-PL)				
29.24.21. Biogas (til transport og proces)	-48,1	-59,5	-12,2	-7,3
29.25.09 Tilskud til opgradering eller rensning af biogas	-799,7	-832,3	-190,4	-133,2
29.25.22. Tilskud vedr. havvind	-1.052,5	-8,4	-2,2	-39,1

29.25.23. Tilskud vedr. landvind	-163,2	-0,2	5,2	5,7
29.25.25. Tilskud vedr. solceller	-70,4	-20,1	-14,9	-14,2
29.25.27. Tilskud vedr. biogas	-478,1	-270,3	-67,1	-48,8
29.25.29. Tilskud vedr. decentral kraftvarme	-16,6	-0,7	-0,3	0
29.25.30. Tilskud vedr. øvrige kategorier	-49,4	-13,2	-13,4	-10,8
I alt	-2.678,5	-1.205,2	-295,3	-247,7
<i>Heraf under delloft for drift</i>	<i>-48,1</i>	<i>-59,5</i>	<i>-12,2</i>	<i>-7,3</i>

Anm.: De skønnede ændringer er behæftet med væsentlig usikkerhed.
Kilde: Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

Husholdningernes disponible indkomster

Den disponible indkomst omfatter personlig indkomst fratrukket skat og pensionsindbetalinger, men omfatter ikke forbrugsudgifter til energi- og forsyningsydelser. Højere energipriser har derfor ikke betydning for de disponible indkomster. De højere priser har dog betydning for husholdningernes samlede økonomi, og nogle husstande forventes at bliver forholdsvis hårdt ramt.

Finansministeriet har ikke kendskab til et analyseapparat, der gør det muligt at opgøre, hvor meget de stigende energipriser vil påvirke de konkrete husholdningers forbrugsudgifter. Det skyldes blandt andet, at der ikke findes oplysninger af en tilfredsstillende kvalitet, om hvilken opvarmningsform (fjernvarme, varmepumpe, gasfyr, oliefyr mv.) den enkelte bolig er opvarmet med, samt at der ikke systematisk indhentes oplysninger til analysebrug, der knytter den enkelte energileverandør (fx fjernvarmeværk) til boligen.

I tabel 2 er opstillet en række regneeksempler for et udvalg af familietyper med de opvarmningsformer, der forventes at opleve de største prisstigninger. Eksemplerne er baseret på vinterhalvåret (Q4 og Q1) og defineres i det videre som fyringssæsonen. Det vurderes at varmebehovet i fyringssæsonen udgør ca. 80 pct. af det samlede varmebehov på et år.

Det bemærkes, at langt hovedparten af fjernvarmekunderne ikke forventes at opleve prisstigninger over 500 kr. for fyringssæsonen 2021/2022 svarende til månedlig merudgift set over seks måneder på under 80 kr. Det skal desuden bemærkes, at de skønnede merudgifter til energi er fordelt ud på de seks måneder i fyringssæsonen fra oktober 2021 til og med marts 2022, uanset at den faktiske betaling kan forfalde på et senere tidspunkt og/eller over en længere periode.

For et kontanthjælpspar med to børn i lejlighed på 100 m² skønnes den månedlige merudgift til opvarmning at udgøre 870 kr. for fyringssæsonen 2021/2022 sammenlignet med fyringssæsonen 2020/2021, hvis gas er den primære opvarmningsform,

jf. tabel 2. Opvarmes boligen med fjernvarme, skønnes merudgiften at udgøre henholdsvis 270 eller 1.040 kr., afhængig af om fjernvarmen hovedsageligt produceres med eldrevne varmepumper eller gas.

Tabel 2

Konsekvenser af højere energipriser i fyringssæsonen (Q4 og Q1) 2021/22 for udvalgte familietyper, der forventes at blive særlig hårdt ramt af de stigende energipriser

	Kontant- hjælpspar i 100 m ² lejebo- lig med 2 børn	Arbejder- par i 100 m ² leje- bolig med 2 børn	Arbejder- par i 200 m ² ejer- bolig med 3 børn	Pensionist- par i 85 m ² leje- bolig*
----- Månedlig merudgift til opvarmning i fyringssæson, kroner -----				
<i>Hvis boligen opvarmes med:</i>				
- Gasfyr	870	870	1.730	270
- Varmepumpe	380	380	750	80
- Oliefyr	300	300	600	120
- Fjernvarme, høj andel varmepumper (0,2 pct. af fjernvarmeleverancer)	270	270	540	90
- Fjernvarme, høj andel gas (2,4 pct. af fjernvarmeleverancer)	1.040	1.040	2.080	260
Merudgift til opvarmning som andel af den årlige varmeudgift, pct.				
<i>Hvis boligen opvarmes med:</i>				
- Gas	39	39	39	18
- Varmepumpe	20	20	19	6
- Oliefyr	10	10	10	7
- Fjernvarme, høj andel varmepumper (0,2 pct. af fjernvarmeleverancer)	15	15	17	6
- Fjernvarme, høj andel gas (2,4 pct. af fjernvarmeleverancer)	60	60	64	18
Merudgift til opvarmning som andel af familiens disponible indkomst, pct.				
<i>Hvis boligen opvarmes med:</i>				
- Gas	1,7	1,0	1,6	0,6
- Varmepumpe	0,7	0,4	0,7	0,2
- Oliefyr	0,6	0,3	0,6	0,3
- Fjernvarme, høj andel varmepumper (0,2 pct. af fjernvarmeleverancer)	0,5	0,3	0,5	0,2
- Fjernvarme, høj andel gas (2,4 pct. af fjernvarmeleverancer)	2,0	1,2	2,0	0,6
Månedlig merudgifter til elforbrug (ikke opvarmning) i fyringssæsonen, kroner				
Elforbrug til belysning mv.	260	260	420	160

Note: *) Inkl. varmetillæg. Folkepensionister og førtidspensionister på gammel ordning har mulighed for at modtage varmetillæg. Varmetillægget ydes som en aftagende del af varmeudgiften, der er større end egenbetalingen og op til et maksimumbeløb på årligt 22.500 kr. (2021-niveau). Varmetillægget afhænger også af den personlige tillægsprocent.

Anm.: Merudgifter er afrundet til nærmeste 10 kr. Afrunding kan medføre, at tal ikke summer til samlet merudgift. Fyringssæsonen er defineret som 4. kvartal samt 1. kvartal det følgende år. Merudgiften for fyringssæsonen 2021/22 er beregningsteknisk lagt ind i familiernes varmeregnskab for 2021. Fjernvarmeværker, som baserer sig på mere end 75 pct. gas henholdsvis 50 pct. eldrevne varmepumper, er defineret som et fjernvarmeværk

med høj andel gas henholdsvis eldrevne varmepumper. Merudgiften vurderes at være overestimeret for boligen på 200 m², da beregningen ikke tager højde for, at varmeomkostningen i en sådan bolig ofte ikke vil være dobbelt så stor som i en bolig på 100 m². Merudgiften vurderes fsva. fjernvarmekategorierne at være høje estimeret, da der bl.a. ikke er taget højde for fjernvarmeselskabernes handlerum.

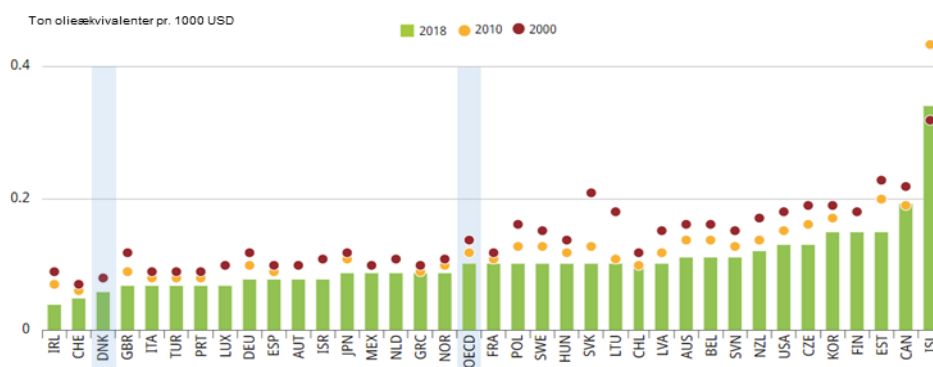
Kilde: Beregninger baseret på Finansministeriets familietypemodell

For spørgsmålet om virksomhedernes konkurrenceevne har jeg indhentet bidrag fra Erhvervsministeriet, som oplyser følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

Virksomhedernes konkurrenceevne

Energipriser påvirker virksomhedernes internationale konkurrenceevne i lighed med andre produktionsomkostninger og virksomhederne vil generelt opleve lavere efterspørgsel. Virksomheder vil dog i et vist omfang kunne overvælte de øgede omkostninger i priserne. Danske virksomheder – set under et – forventes at blive mindre hårdt ramt end virksomheder i Europa generelt, da de relativt set påvirkes mindre af udsving i energipriserne. Det skyldes, at de har en relativt lav energiintensitet sammenlignet med virksomheder i EU- og OECD-lande, jf. figur 1.

Figur 1. Energiintensitet opgjort som energiforbrug pr. enhed af BNP (2000, 2010 og 2018)

Anm.: Energiintensitet er et mål for, hvor effektivt energi anvendes inden for økonomien og opgøres som forholdet mellem energiforbrug og økonomisk eller fysisk output. Energiintensitet er mål ved energiforbrug pr. enhed BNP.
Kilde: *Environment at a Glance 2020*, OECD.

De stigende energipriser forventes på den baggrund ikke at svække danske virksomheders konkurrenceevne generelt set. Enkelte virksomheder med høj energiintensitet kan dog opleve forringet konkurrenceevne, afhængigt af energiforbruget i konkurrerende virksomheder på det internationale marked.

Regeringens initiativer

Regeringen tager udviklingen i energipriserne seriøst. Særligt de stigende varmepriser kan ramme dem hårdt, der har svært ved at finde penge til uforudsete regninger. Derfor har vi spillet ud med en varmepakke, hvor regeringen foreslår at afsætte

en pulje på [100] mio. kr. som kommuner kan søge for at få dækket direkte merudgifter til personligt tillæg til økonomisk dårligt stillede pensionister og enkeltydelser til borgere i kontanthjælpssystemet foranlediget af de stigende varmepriser.

Regeringen har som en del af varmepakken desuden lavet en aftale med Dansk Fjernvarme om udglatning af varmeregningerne. Regeringen og Dansk Fjernvarme opfordrer fjernvarmeselskaberne til at udglatte kundernes regninger, så prisstigningerne ikke kommer på én gang, men bliver fordelt over året. Derudover har Energi styrelsen og Forsyningstilsynet oprettet en hotline og rådgivet fjernvarmeselskaber om reglerne for, hvordan værkerne konkret udglatter regningerne.

SparEnergi.dk er opdateret, så borgerne har én samlet indgang til information om energipriserne. På siden kan man finde viden om, hvordan man selv her og nu kan spare på energien, hvordan og hvilke tilskud, der kan søges, og hvordan for eksempel energirenoveringer på længere sigt kan hjælpe med at nedbringe energiregningen.

Der er med eksisterende regler også mulighed for, at pensionister, der ikke har større supplerende indkomst, kan få et varmetillæg. Der er også gode muligheder for at få sit eksisterende varmetillæg genberegnet, hvis en varmeregner er steget væsentligt. Pensionister kan kontakte Udbetaling Danmark, som administrerer ordningen.

Med venlig hilsen

Dan Jørgensen